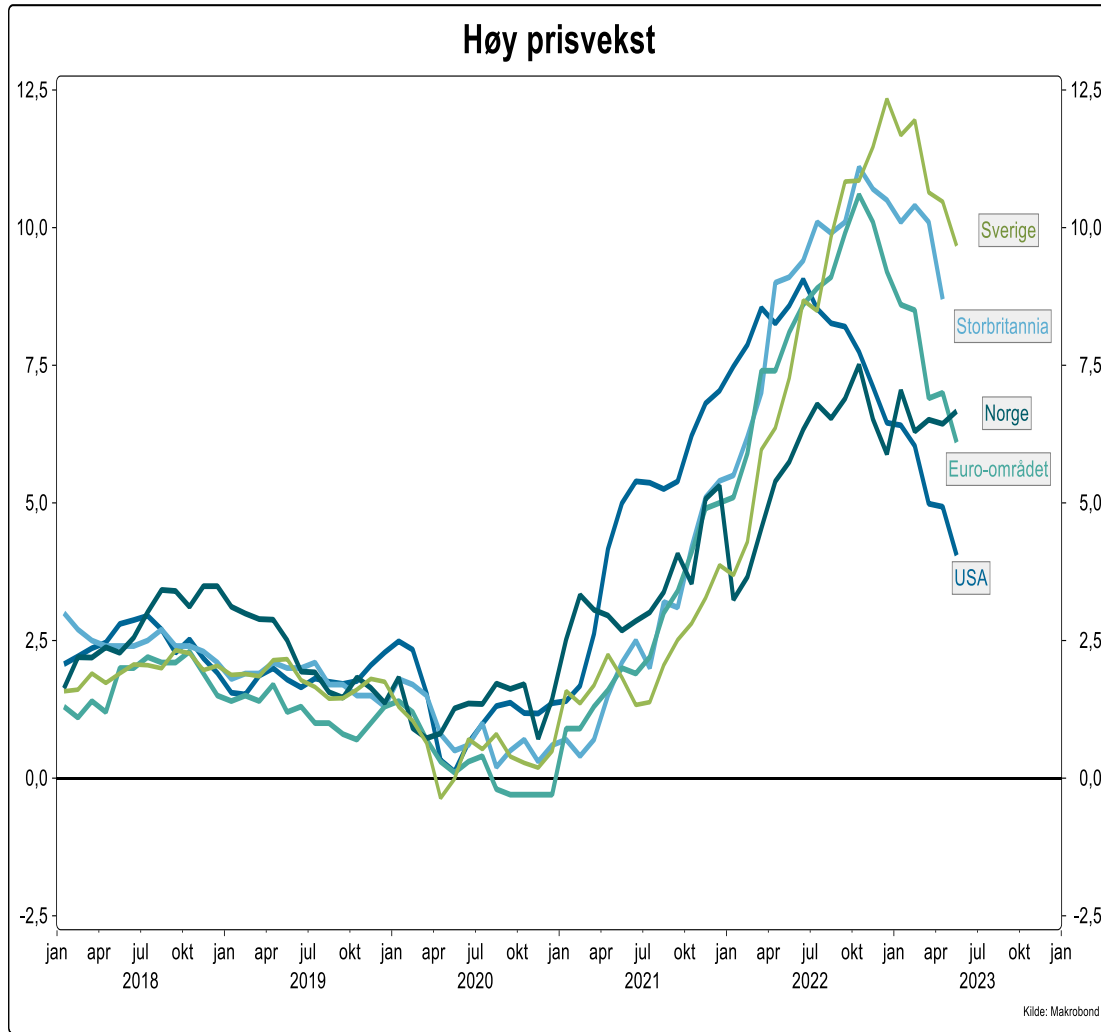

Konjunkturseminar juni 2023

Sjeføkonom Lars E Haartveit

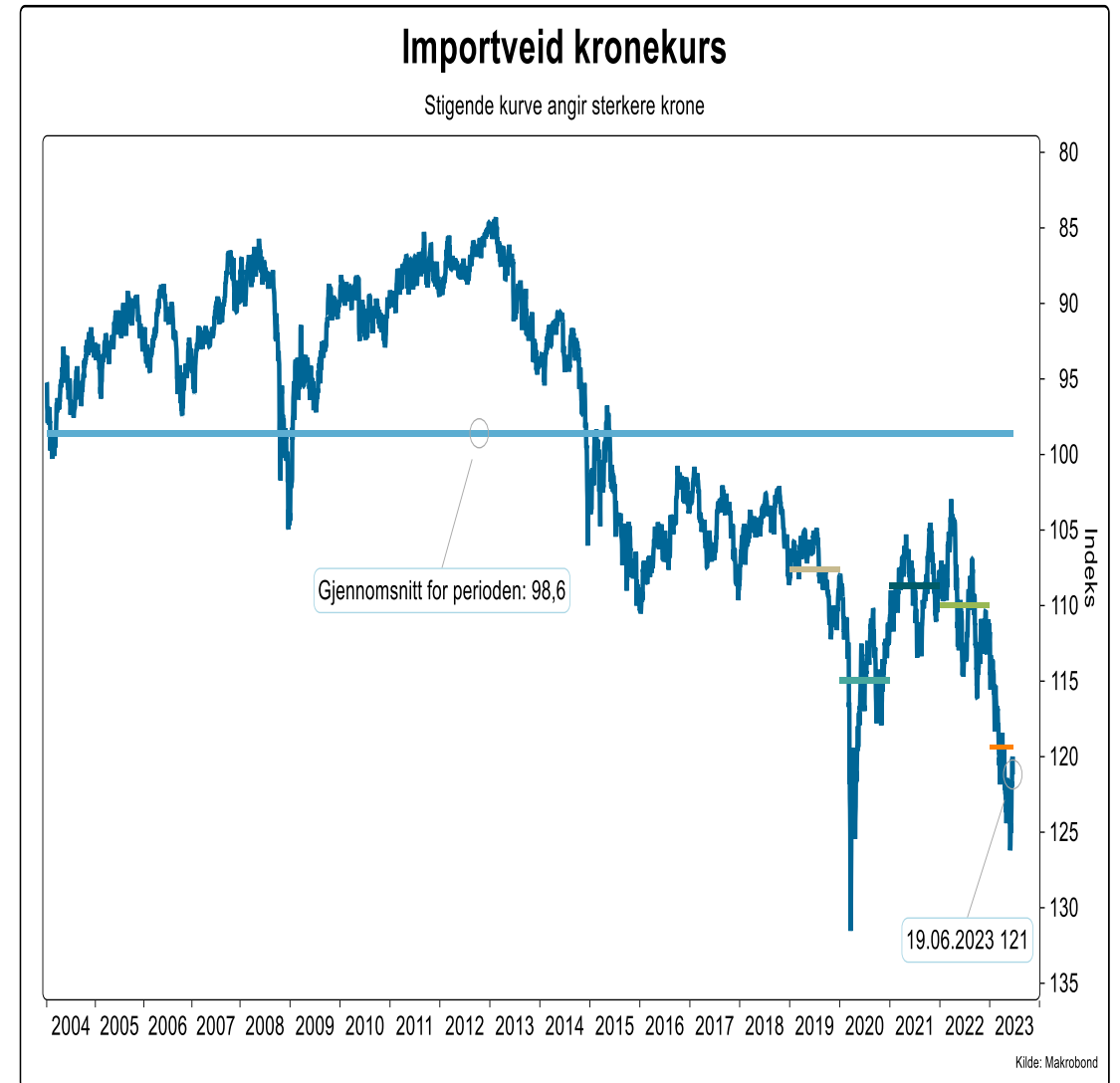
Høy prisvekst trekker inn kjøpekraft

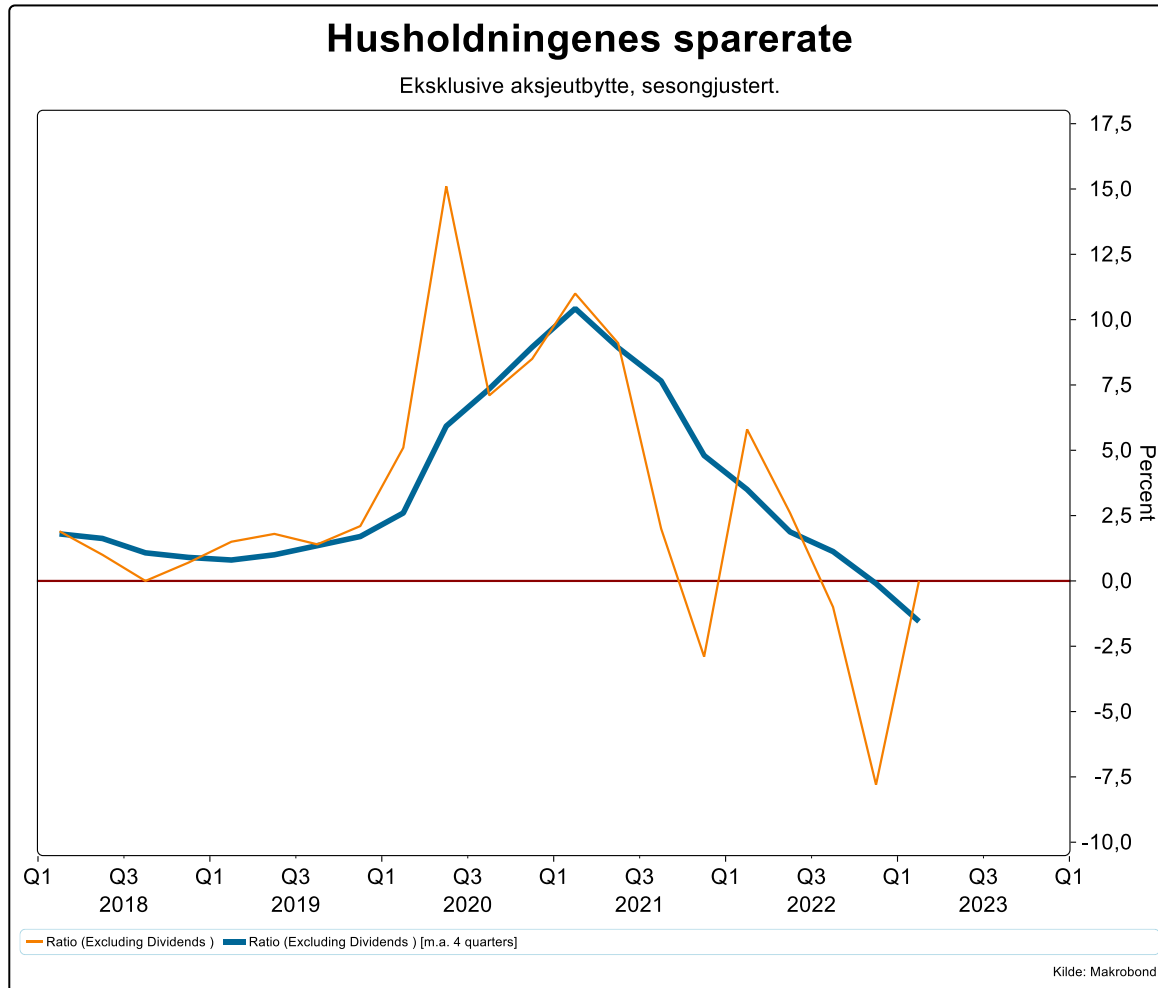
- Toppen er trolig passert
 - Men avstanden til inflasjonsmålene er stor
 - Underliggende prisvekst ligger fortsatt høyt
 - Prisveksten er bredt basert
- Sentralbankene frykter at høy prisvekst skal «bite seg fast»

Veldig svak krone

- Selv om den er litt opp i det siste
- Taler for høyere rente
- Vi mener likevel det er grunn til å gå forsiktig frem:
 - Virkningene av renteøkningene vi har bak oss er langt fra uttømt
 - Ettersom tiden går, vil stadig flere av oss ha trukket ned «ekstrasparingen» fra pandemien

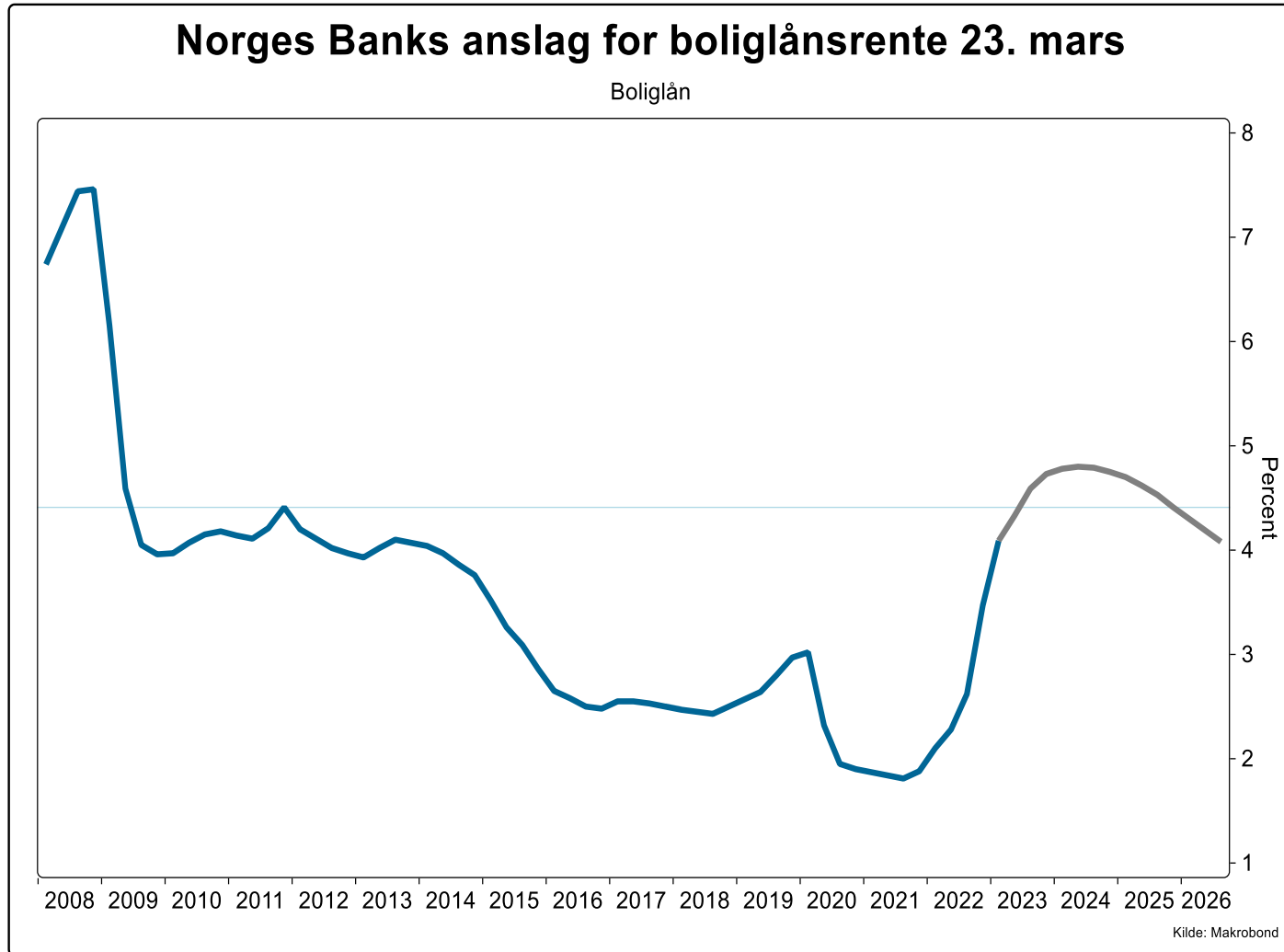

Pandemi-sparingen kommer godt med nå

- En del av pengene som samlet seg opp på konto under pandemien kommer godt med nå
- Dette er penger som «samlet seg opp» uten et eksplisitt spareønske/sparebehov
- Hvor mye og hvor lenge vil bufferne fra pandemien understøtte forbruket?

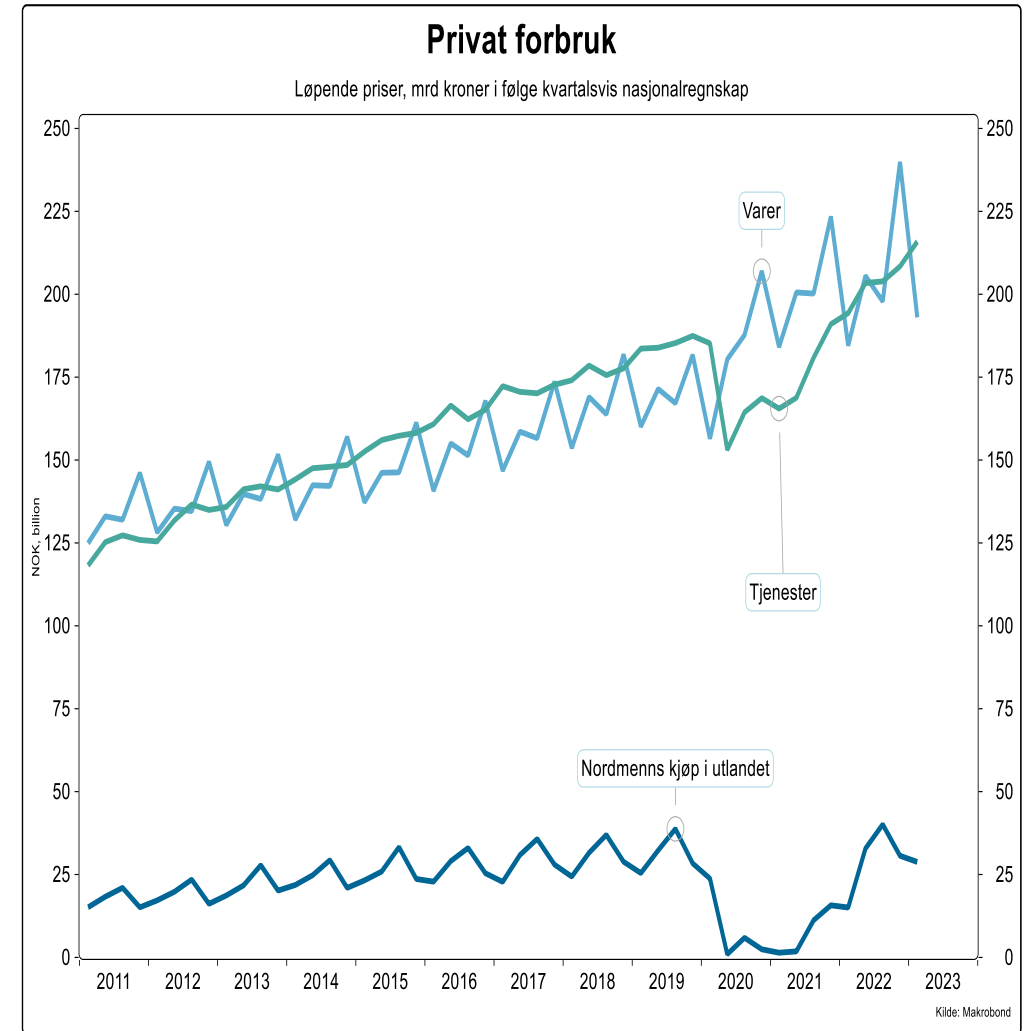
Rentebanen heves etter alt å dømme i morgen – men hvor mye?

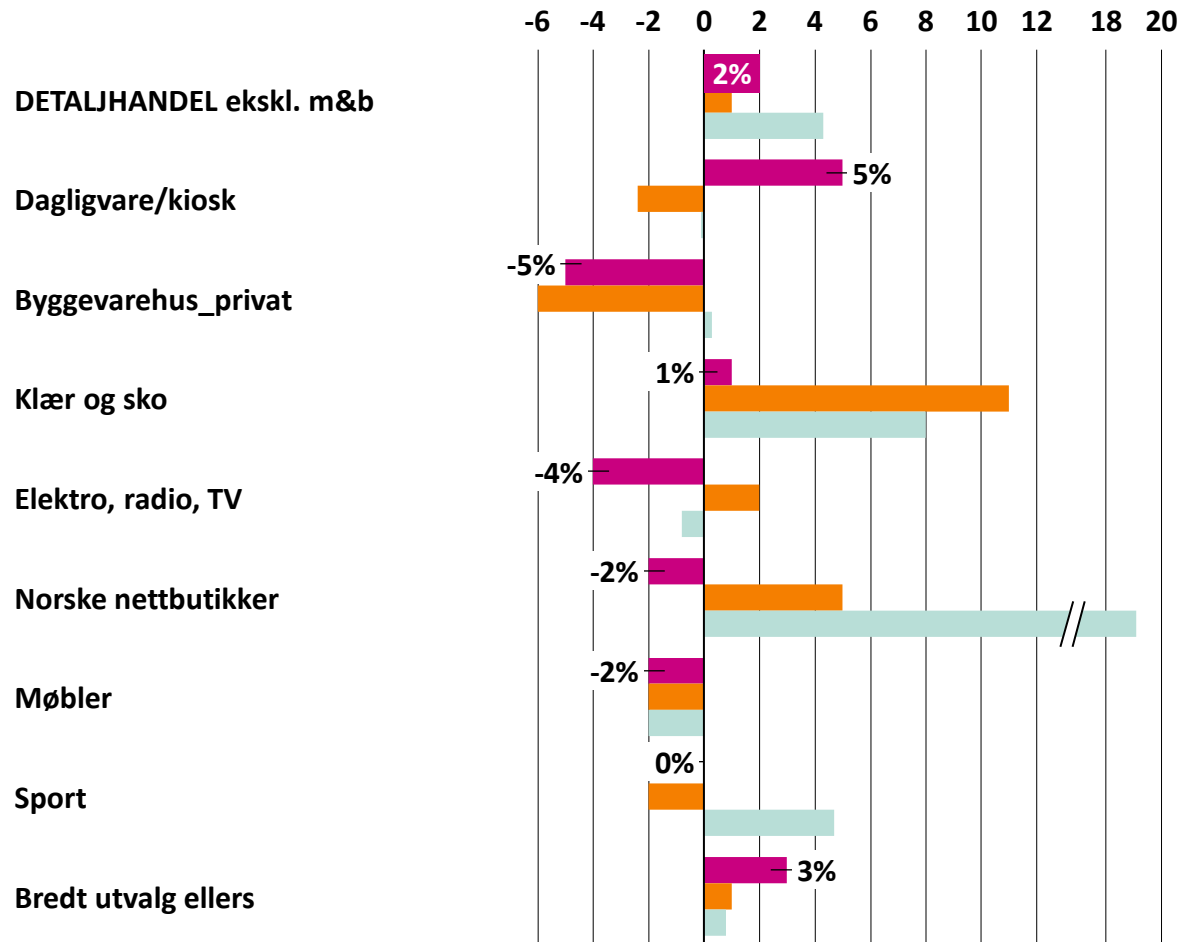
- Det er vanskelige avveininger sentralbankene står overfor
- Vi må et stykke tilbake i tid for å finne tilsvarende rentenivå som det vi er på vei mot
- Og vi har langt mer gjeld
- Vi tror rentene økes med et kvart prosentpoeng i morgen

Fortsatt normalisering av forbruksmønsteret

- Det høye bilsalget i forkant av økte avgifter fra årsskiftet trakk opp varekonsumet i 4. kvartal i fjor
- Når vi korrigerer for dette har balansen mellom varer, tjenester og forbruk i utlandet så å si normalisert seg
- Samlet sett har forbruket holdt seg bedre opp enn mange ventet
- Tjenesteforbruket målt i volum har ligget nokså flatt de siste månedene

Vi bruker litt mer penger enn i fjor, men vi får mindre igjen for dem

- Med våre anslag blir det volumnedgang i alle detaljhandelsbransjene i 2023
- Økte renter og svak kjøpekraft rammer særlig kapitalvarebransjene
- Høy prisstigning bidrar til ny vekst for dagligvarebransjen målt i kroner
- Stor usikkerhet
 - Ikke *bare* på nedsiden

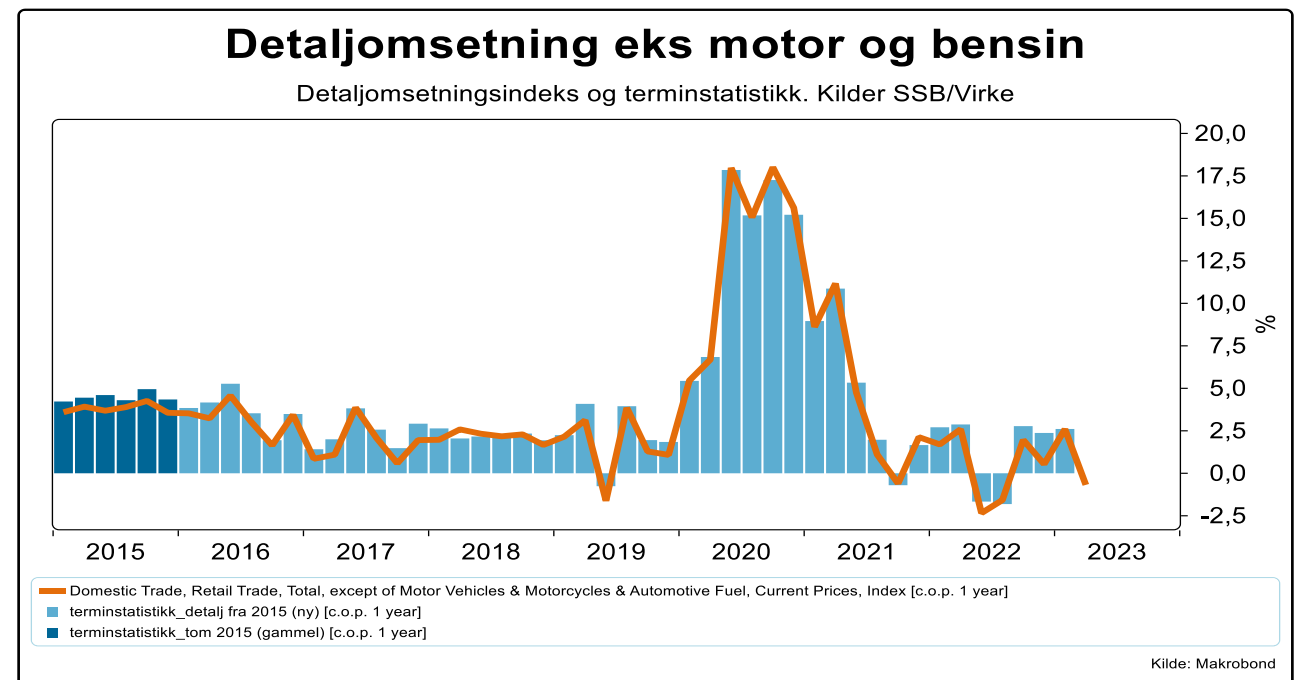
Vedlegg: Nærmere om bransjene

Detaljomsætningen eksklusive motorkjøretøyer og bensin

- Pandemien trakk detaljomsætningen kraftig opp
- Nå er vekstratene i verdi uvanlig lave:
 - Vi bruker mer penger på tjenester og relativt mindre på varer
 - Volumene går enda dårligere pga høy prisvekst
 - Særlig kapitalvarebransjene som rammes
- Vridning mot lavpris i flere bransjer

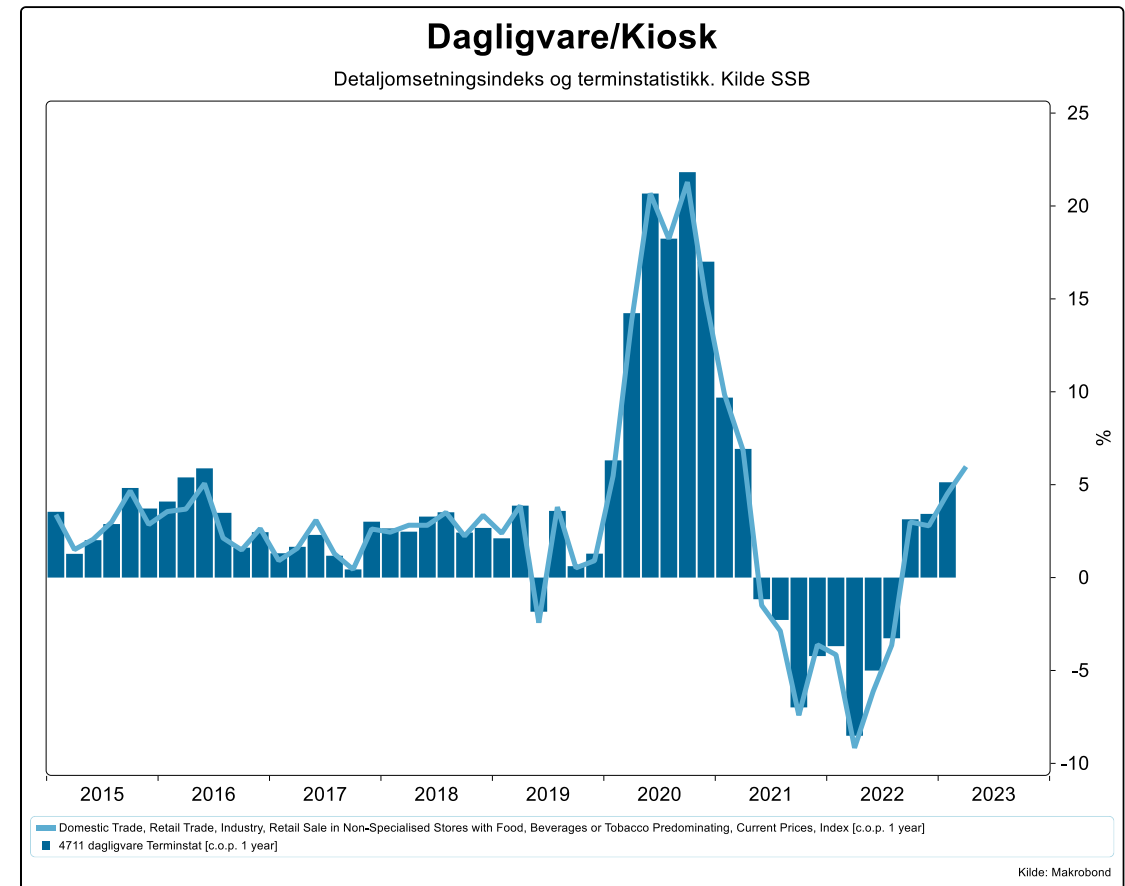
	Mrd kroner ekskl. moms	Anslag Verdivekst, %	Prognose Verdivekst, %
Bransje	2021	2022	2023
Detaljomsætningen ekskl. motor og b.	543	1	2

Beregnet på grunnlag av omsetningsstatistikk for varehandel samt detaljomsætningsindeksen (SSB).

Dagligvare/kiosk gikk rett til værers når pandemien kom

- Dagligvareomsetningen kraftig opp under pandemien. Kiosksalget gikk ned
- Kioskomsetningen økte i 2022 for første gang siden finanskrisen. Veksten har fortsatt inn i 2023
- Redusert omsetning fra andre halvår 2021 ettersom vi åpnet mer opp
- Litt bedre avslutning på 2022 enn ventet – grensehandelen kom ikke tilbake til gamle høyder

Dagligvare/kiosk: Sterk pris- og kostnadsvekst

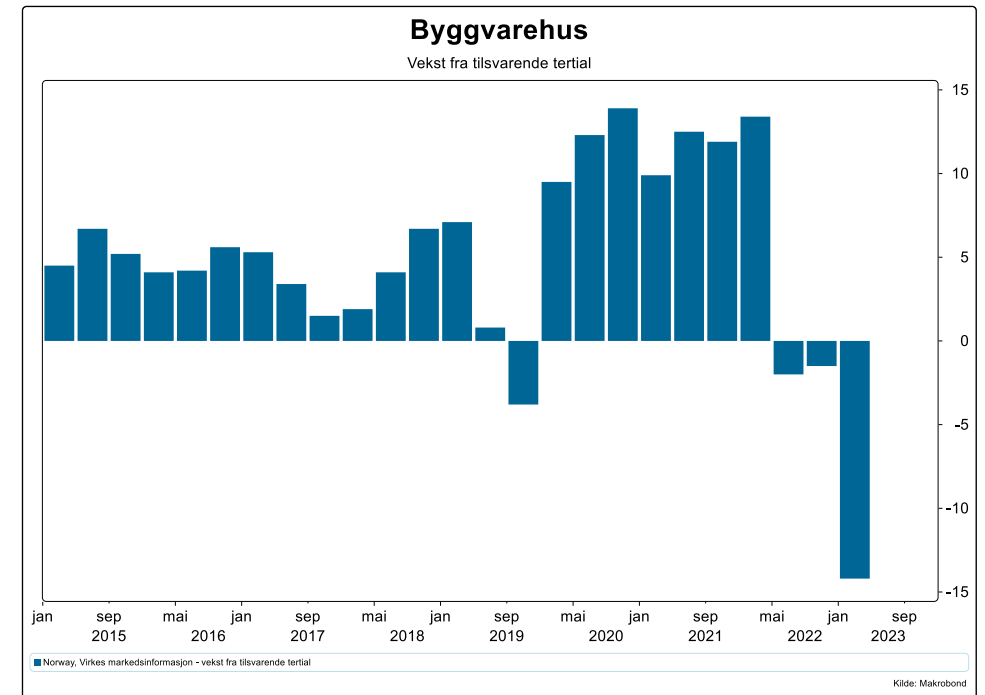
- Matvareprisene kraftig opp – men de har økt mindre i Norge enn i andre land
- Svak kjøpekraft rammer i første rekke andre bransjer – men mange handler deler av vareutvalget i andre kanaler
- Priser og økt innvandring - særlig fra Ukraina - trekker opp, bransjeglidning og grensehandel trekker ned

	Mrd kroner ekskl. moms	Anslag Verdivekst, %	Prognose Verdivekst, %
Bransje	2021	2022	2023
Dagligvarer/ kiosk	217	-2,5	5
Detalj i alt	543	1	2

Beregnet på grunnlag av omsetningsstatistikk for varehandel samt detaljomsetningsindeksen (SSB). Detalj i alt er eksklusive motorkjøretøyer og bensin.

Byggevarehandelen

- Kraftig vekst under pandemien
- Økte priser lå bak mye av veksten i omsetningen
- Privatmarkedet har falt siden sommeren 2021, etter en økning på nær 25 prosent i 2020
- Kraftig nedgang i proffmarkedet mot slutten av fjoråret

Byggvarehandelen: Voldsom brems i nybygg

Privatmarkedet:

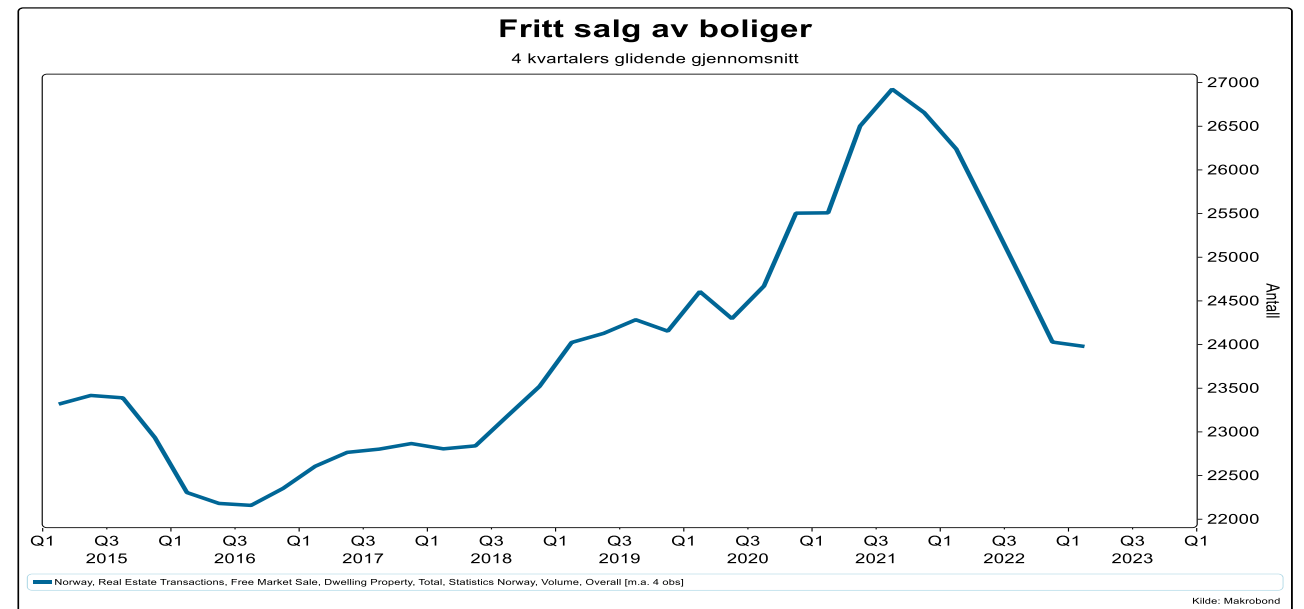
- Renteoppgang og lav omsetning av både brukte boliger og hytter trekker ned

Totalmarkedet:

- Proffmarkedet har falt siden november i fjor
- Byggvare totalt (inklusive proffomsetning) vil ligge godt over 2019 nivå i 2023 med våre anslag

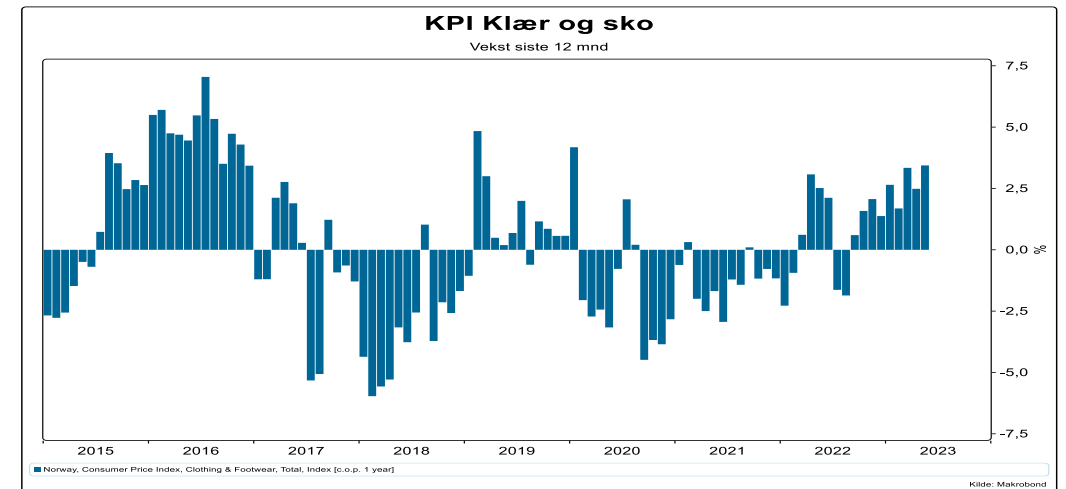
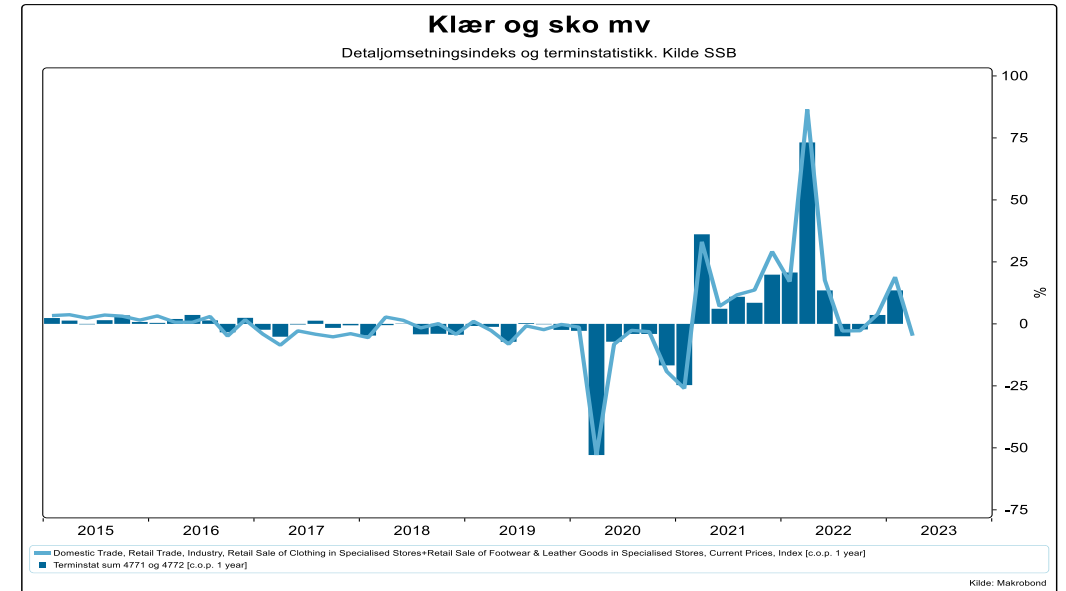
	Mrd kroner ekskl. moms	Anslag Verdivest, %	Prognose Verdivest i %
Bransje	2021	2022	2023
Byggvarehandelen	61	2	-11
Herav privat	22	-6	-5

Virkes Markedsinformasjon

Comeback for motebransjen

- Bevegelsene gjennom perioden 2020 til 2022 så store at «alt annet blir krusninger»
- Klær, sko og reiseeffekter fikk kraftig vekst i 2022
- Klær tilbake til 2019-nivå. Sko og reiseeffekter har ikke hentet seg helt inn igjen.
- Færre aktører, omsetning pr butikk øker

Vi tror motebransjen flater ut nå

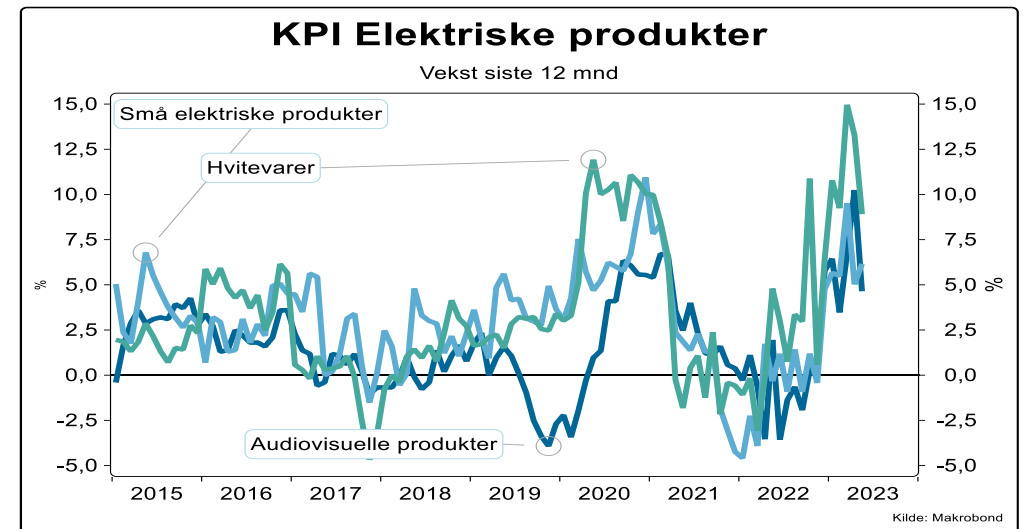
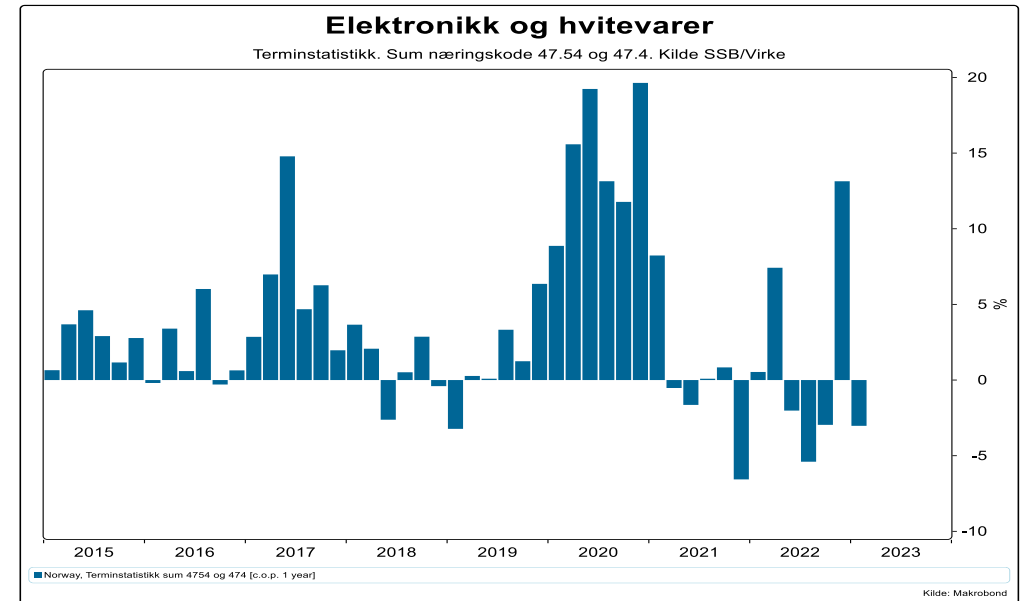
- Omsetningen i kles-, sko og veskebutikkene har overrasket oss på oppsiden i år
- Vi går mer i de fysiske butikkene igjen
- Beskjeden prisutvikling i denne bransjen i forhold til andre bransjer

	Mrd kroner ekskl. moms	Anslag Verdivekst, %	Prognose Verdivekst, %
Bransje	2021	2022	2023
Klær, sko og lærvarer	33	11	1
Detalj i alt	543	1	2

Beregnet på grunnlag av omsetningsstatistikk for varehandel samt detaljomsetningsindeksen (SSB). Detalj i alt er eksklusive motorkjøretøyer og bensin.

Elektrobransjen

- 15 prosents vekst i 2020
- Etter nedgang i 2021 tok omsetningen seg litt opp igjen i 2022. Omsetningen i 2022 var 17 prosent høyere enn i 2019
- «Turbulent år i 2022» sier bransjen

Elektrobransjen: Svak kjøpekraft trekker ned

- Bransjen savner «de store nyhetene»
- Vi skifter ikke ut utstyr i samme takt som før
- Lav omsetning av boliger og hytter hjelper ikke denne bransjen heller

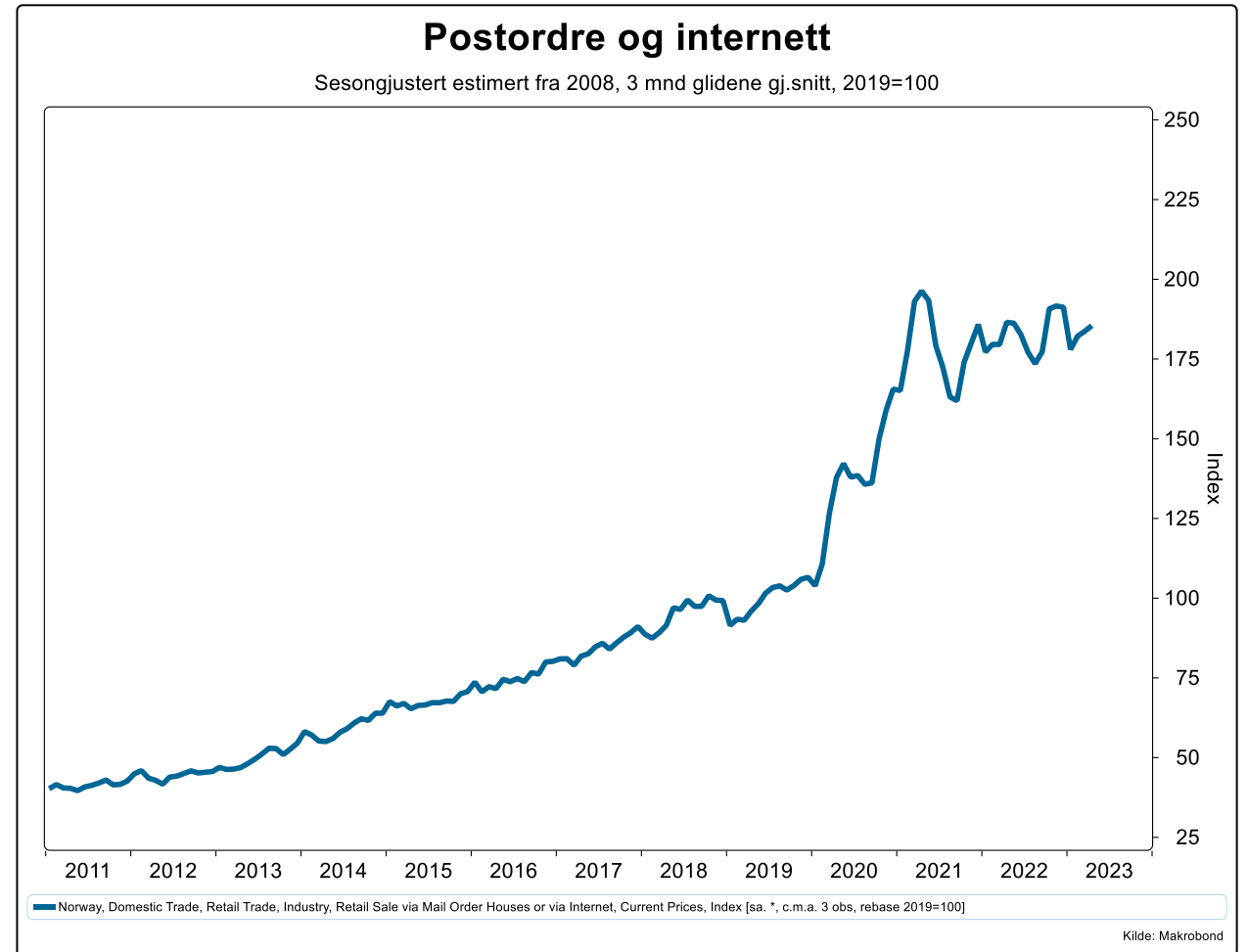
	Mrd kroner ekskl. moms	Anslag Verdivekst,%	Prognose Verdivekst, %
Bransje	2021	2022	2023
Elektro bransjen	26	2	-4
Detalj i alt	543	1	2

Beregnet på grunnlag av omsetningsstatistikk for varehandel samt varehandelsindeksen (SSB).

Nett: Påvirker all norsk detaljhandel – pris, margin og kundeatferd

- Figuren viser handel fra norske nettbutikker – veksten ble nær 71 prosent fra 2019 til 2022
- Sterkeste vekstrater har kommet i perioder med høyt smittetrykk
- Tegn til utflating gjennom fjoråret, vekstraten i 2022 var den laveste siden 2011

Netthandelen: Mer enn 60% pluss i forhold til 2019 med vårt anslag

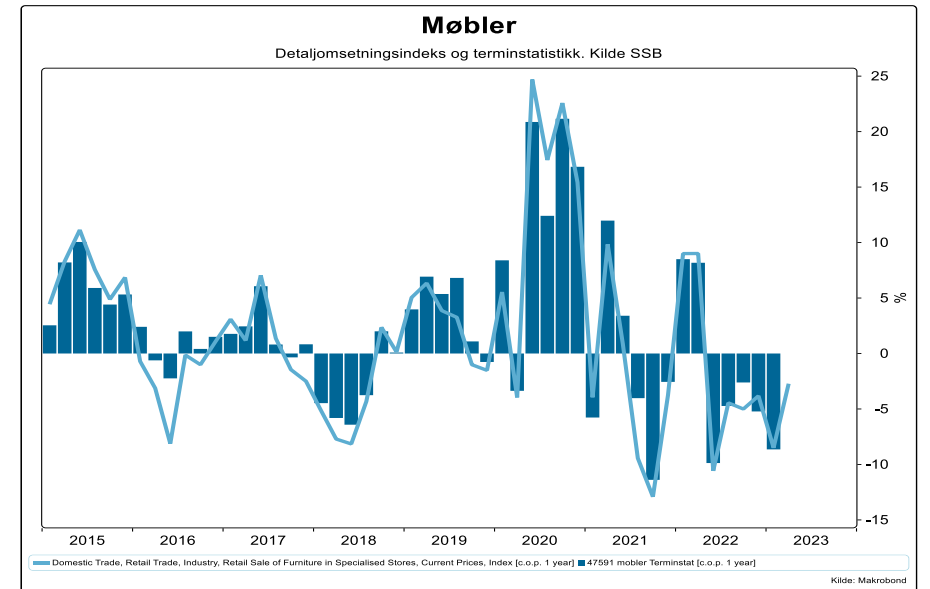
- Pandemien ga en bonanza både for de «rene» nettbutikkene og for kjedenes nettbutikker.
- Fortsatt problemer med hva som registreres her og hva som registreres på butikk
- Vi tror på utflating på høyt nivå. Blir det en nedgang slik vi anslår, er det i så fall første gang siden 2009

	Mrd kroner ekskl. moms	Anslag Verdivekst, %	Prognose Verdivekst, %
Bransje	2021	2022	2023
Netthandel (Norge)	42	5	-2
Detalj i alt	543	1	2

Beregnet på grunnlag av omsetningsstatistikk for varehandel samt varehandelsindeksen (SSB).

Møbler

- Jubelår i 2020
- Fortsatt over 2019-nivå
- Etter flere år med sterk vekst, ser omsetningen over nett ut til å flate ut

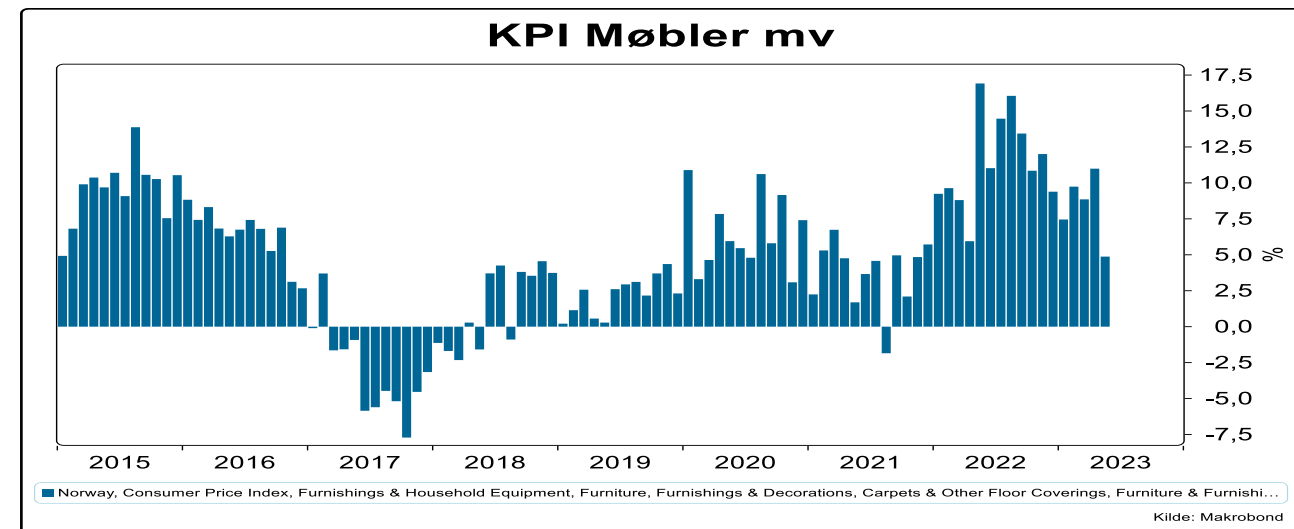
Prisene på møbler har økt mye

- Som for de andre kapitalvarebransjene:
 - Økt rente
 - Svak kjøpekraft
 - Lavere omsetning av boliger og hytter

Trekker alle sammen ned for bransjen

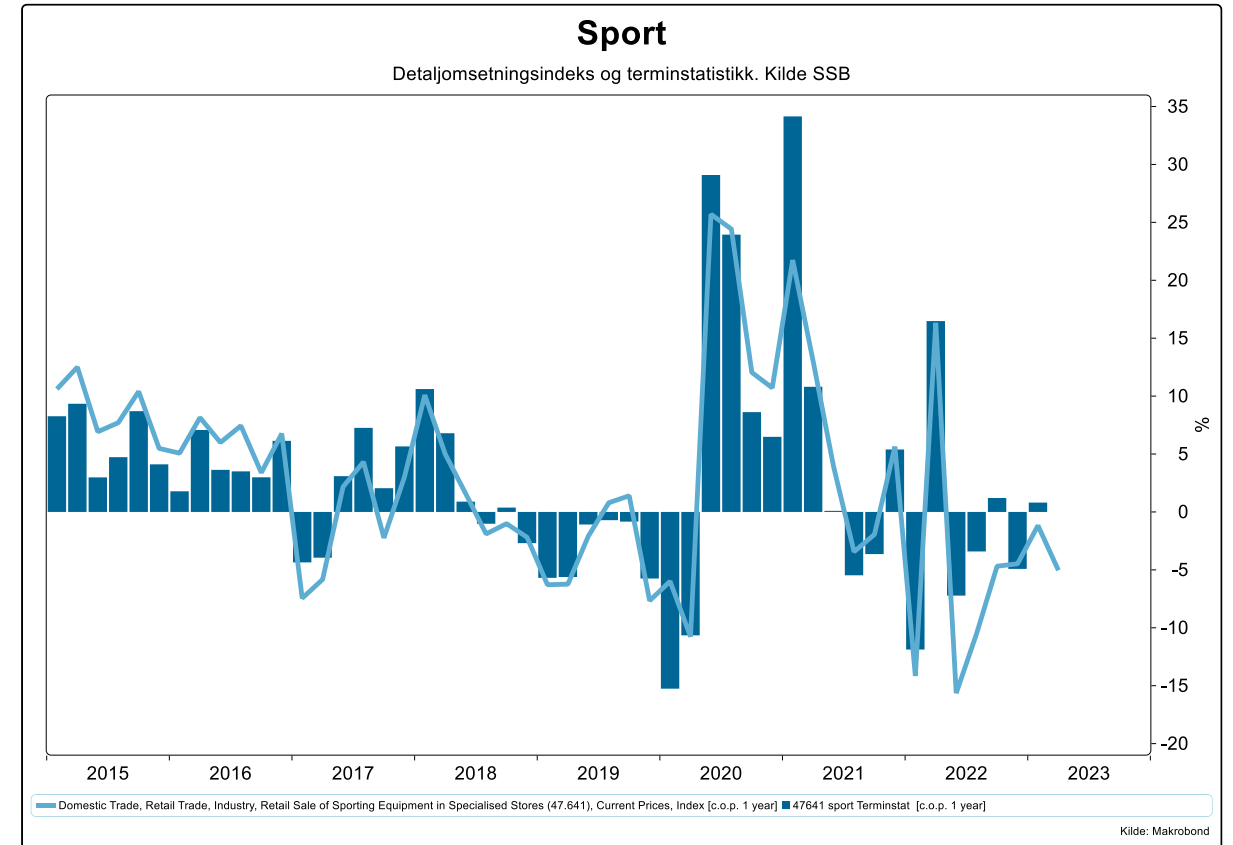
	Mrd kroner ekskl. moms	Anslag Verdivekst, %	Prognose Verdivekst, %
Bransje	2021	2022	2023
Møbler	21	-2	-2
Detalj i alt	543	1	2

Beregnet på grunnlag av omsetningsstatistikk for varehandel samt varehandelsindeksen (SSB).

Vekst i sportsbransjen gjennom pandemien

- Korona-effekt også i denne bransjen
- Svak nedgang i fjor
- De mange kampanjene tyder på sterk konkurranse
- Godt over 2019-nivå fortsatt

Motbakke for sportsbransjen

- Men vi skal ikke overdrive:
 - Fortsatt godt over 2019 nivå
- Lav-pris ser ut til å ta markedsandeler
- Bransjen møter sterk konkurranse fra andre kanaler

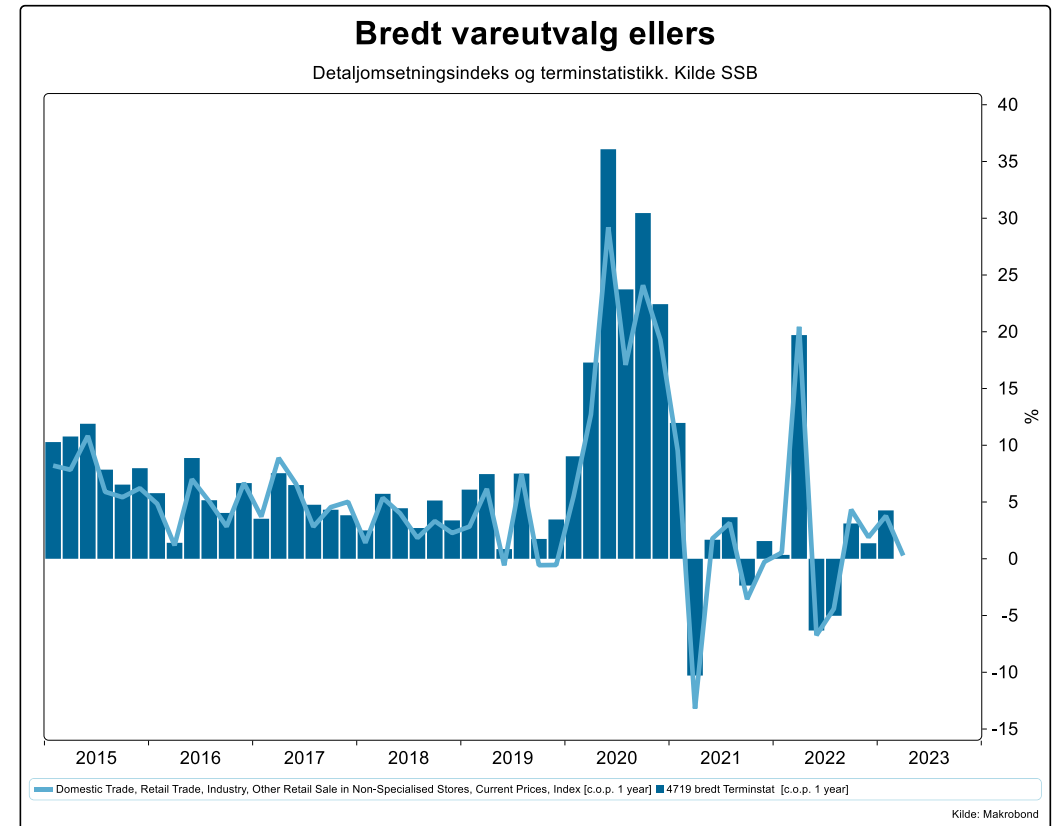
	Mrd kroner ekskl. moms	Anslag Verdivekst, %	Prognose Verdivekst, %
Bransje	2021	2022	2023
Sport	17	-2	0
Detalj i alt	543	1	2

Beregnet på grunnlag av omsetningsstatistikk for varehandel samt varehandelsindeksen (SSB).

Bredt vareutvalg ellers ("lavpris")

- Jubeltall gjennom 2020 – godt over 20 prosents vekst fra 2019 til 2020
- Nokså beskjeden vekst etter det
- Aktørene melder om svakt salg av de høyere priskategoriene

Etablering av nye lavpris-butikker tar ikke slutt

- En vinner i trangere tider:
 - Med en vekst på 30 prosent fra 2019 til 2023 er lavprisbutikkene den av butikkhandelsbransjene som har økt mest i denne perioden
- Tar markedsandeler fra andre bransjer
- Gode på sesongvarer
- Satser mer på nett

	Mrd kroner ekskl. moms	Anslag Verdivekst,%	Prognose Verdivekst, %
Bransje	2021	2022	2023
Bredt vare- utvalg ell.	19	2	3
Detalj i alt	543	1	2

Beregnet på grunnlag av omsetningsstatistikk for varehandel samt varehandelsindeksen (SSB).